

ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВИЙ МЕТОД ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО РОЗПОДІЛУ БЮДЖЕТНИХ РЕСУРСІВ

Рогова Н.В., аспірант, **Боженко А.С.**, аспірант
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

В умовах волатильності економіки, а також ресурсних обмежень, особливого значення набуває інформація для прийняття своєчасних і раціональних рішень, можливість на стадії планування проводити сценарні розрахунки і здійснювати превентивний контроль витрат, їх відповідності цілям та завданням, поставленим державними органами влади всіх рівнів. Бюджетування, яке орієнтується на результат (або програмно-цільовий метод), у сфері централізованих фінансів дає змогу вирішувати багатогранні завдання управління фінансами, концентрувати фінансування на пріоритетних напрямках, досягненні поставлених цілей і одержанні запланованих результатів.

Наближення української бюджетної системи до стандартів європейських країн ставить ряд задач, однією із першочергових яких є відтворення бюджетного процесу на демократичних та ринкових засадах. В перше десятиліття незалежності України практика бюджетування не забезпечувала прозорості, відкритості та гнучкості бюджетного процесу, що створювало умови для неефективного використання бюджетних коштів, безвідповідальності владних структур за отримані результати, порушення основних економічних принципів – ефективності та результативності.

Базуючись на досвіді зарубіжних країн, можна стверджувати, що на сьогодні основною метою у перебудові системи контролю повинна бути зміна ідеології бюджетного процесу, а звідси і контролю, спрямованого на результат, а не на процес, тобто виконання визначених завдань і отримання конкретних результатів на засадах ефективного використання бюджетних ресурсів.

Формування бюджету заради результатів є не лише зміною методу фінансового планування, а й складовою загальних змін у процедурі здійснення державних завдань та контролювання результатів діяльності. Орієнтація на виконання є не простою ревізією бюджетних процесів, а процесом зміни стилю управління, контролю та поведінки у державному секторі. Бюджетне планування, орієнтоване на результат, містить такі елементи як децентралізація бюджету, контрольованість, стеження за виконанням, ефективність витрачання коштів, а також управлінську незалежність та відповідальність.

В кожній державі здійснюється власний підхід до планування та виконання бюджету, враховуючи специфіку національної економіки та сучасні умови соціально-економічного розвитку. Але, поряд із тим, кожна країна бажає досягти найбільш ефективного використання бюджетних коштів, а також забезпечувати в повному обсязі досягнення цілей, на які було виділено грошові кошти. Питання ефективності використання бюджетних коштів на сьогодні є актуальним і для України. Адже ефективність управління бюджетними ресурсами є запорукою стабільності економіки, забезпечення необхідних темпів економічного зростання й рівня суспільного добробуту, а також дотримання інтересів національної безпеки держави.

Економіка та менеджмент: перспективи розвитку : матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Суми, 22–24 червня 2012 року / за заг. ред. -О. В. Прокопенко. – Суми : СумДУ, 2012. – С. 122-123.